

COLLECTIVE MONOGRAPH

**EDUCATION AND SCIENCE
IN THE PERIOD OF GLOBAL
CRISES AND CONFLICTS
IN THE 21st CENTURY**

Compiled by
VIKTOR SHPAK

Chairman of the Editorial Board
STANISLAV TABACHNIKOV

GS PUBLISHING SERVICES
SHERMAN OAKS
2023

The collective monograph is a scientific and practical publication that contains scientific articles by doctors and candidates of sciences, doctors of philosophy and art, graduate students, students, researchers and practitioners from European and other countries. The articles contain research that reflects current processes and trends in world science.

Text Copyright © 2023 by the Publisher «GS Publishing Services» and authors.

Illustrations © 2023 by the Publisher «GS Publishing Services» and authors.

Cover design: Publisher «GS Publishing Services» ©

Authors: Liliia Avdieieva, Oleksandr Balko, Olen Balko, Kostiantyn Bakaievych, Yana Bakaievych, Olha Biliaieva, Svitlana Bobrovnyk, Victor Borodii, Alla Cherep, Oleksandr Cherep, Oksana Drevitska, Nataliia Dub, Ivan Dudar, Yaroslav Dudar, Pavel Glukhovskiy, Grygoriy Griban, Valentyna Groza, Iryna Hnatyshena, Mykhailo Humeniuk, Serhii Ihnatovych, Tetiana Illarionova, Eduard Ivashkevych, Ernest Ivashkevych, Ivan Karol, Yevhen Kharchenko, Iryna Kochetkova, Ihor Kolomak, Hanna Korpita, Yurii Kryvko, Vadym Kryzhevskiy, Volodymyr Kulish, Serhii Kulynych, Olena Kyrychko, Olena Litovchenko, Olha Liubitseva, Valentyna Moiseienko, Nataliia Mykhalchuk, Alexander Nabochuk, Vitalina Nikitenko, Oleksandr Paienok, Oksana Petrenko, Yaroslava Pushkarova, Serhii Puzik, Olha Reshetniak, Tetiana Reva, Andrii Savchenko, Iryna Shevchuk, Anatolii Shostia, Bogdan Shuvar, Ivan Shuvar, Roman Shyrshov, Oleksii Skitsko, Olena Titarenko, Pavlo Tkachenko, Vira Tymoshenko, Serhii Varych, Ganna Vasylyeva, Valerii Voitsekhovskiy, Valentyna Voronkova, Olena Welchinska, Oleksandr Yakushenko, Sviatoslav Yutskevych, Galina Zaitseva, Maksym Zakiiev, Vadym Zakiiev, Oleksandr Zaporozhets, Ihor Zavorodnii, Liudmyla Zhuravlova.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed or transmitted in any form or by any means, or stored in a database or search engine without the prior written permission of the publisher. The authors are responsible for the content and reliability of their articles. Citation or other use of the monograph is possible only with reference to the publication.

Publisher «GS Publishing Services»
15137 Magnolia Blvd, # D,
Sherman Oaks, CA 91403, USA.

ISBN 979-8-9895146-0-1

DOI : 10.51587/9798-9895-14601-2023-016

Scientific editors-reviewers: S. Bobrovnyk, Yu. Bondar, A. Cherep,
P. Glukhovskiy, P.Hovorov, Yu. Kuznetsov, V. Lazurenko ,
V. Moiseienko, L. Omelianchuk, R. Protsiuk, Zh.Virna.

The monograph is recommended for publication by the Presidium of
the National Academy of Sciences of Higher Education of Ukraine

**Education and science in the period of global crises and conflicts in the 21st century :
collective monograph** / Compiled by V. Shpak; Chairman of the Editorial Board S. Tabachnikov.
Sherman Oaks, California : GS Publishing Services, 2023. 331 p.

Available at: DOI : 10.51587/9798-9895-14601-2023-016

PEDAGOGICAL SCIENCES

Nataliia MYKHALCHUK, Yevhen KHARCHENKO, Eduard IVASHKEVYCH, Ernest IVASHKEVYCH, Alexander NABOCHUK	ON-LINE TEACHING IN THE PROCESS OF STUDYING AT SECONDARY SCHOOLS ACCORDING TO CONTEMPORARY REALITIES AND WAR SITUATION IN UKRAINE	174
--	---	-----

PHARMACY

Olena WELCHINSKA	SOME ASPECTS OF THE INTERACTION OF THE CHEMICAL STRUCTURE AND BIOLOGICAL ACTIVITY OF THE MEDICINAL SUBSTANCE	196
Yaroslava PUSHKAROVA, Galina ZAITSEVA, Tetiana REVA	PECULIARITIES OF TEACHING THE ELECTIVE COURSE "BASICS OF CHEMICAL METROLOGY": THE DEPARTMENT'S EXPERIENCE	201

PHYSICAL AND TECHNICAL & MATHEMATICAL SCIENCES

КУЛІШ Володимир, РЕШЕТНЯК Сергій	СПЕКТРАЛЬНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ СПІНОВИХ ХВИЛЬ У НАНОТРУБЦІ ЕЛІПТИЧНОГО ПЕРЕРІЗУ ЗА НАЯВНОСТІ СПІН- ПОЛЯРИЗОВАНОГО СТРУМУ	213
-------------------------------------	--	-----

POLITICAL AND LEGAL SCIENCES

БОБРОВНИК Світлана	ЮРИДИЧНА НАУКА І ОСВІТА В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ: ВИКЛИКИ ТА ШЛЯХИ РОЗВИТКУ	224
ВАРИЧ Ольга	МЕХАНІЗМ ЗАХИСТУ ПРАВА НА ОСВІТУ В ПЕРІОД ГЛОБАЛЬНИХ КРИЗ ТА ВІЙСЬКОВИХ КОНФЛІКТІВ	232

SOCIAL COMMUNICATIONS

БАКАЄВИЧ Костянтин	ТРАНСФОРМАЦІЇ МЕДІЙНИХ СПІЛЬНОТ ПІД ЧАС ПОВНО- МАСШТАБНОЇ ВІЙНИ	239
БАКАЄВИЧ Яна	ІНФОГРАФІКА ЯК СПОСІБ ПОДАЧІ ІНФОРМАЦІЇ В НОВИНИХ ОНЛАЙН-МЕДІА ПІД ЧАС ПОВНО- МАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ	243

БАКАЄВИЧ Костянтин Олегович,

аспірант, Київський університет імені Бориса Грінченка

ORCID ID: 0009-0000-7996-2541

ТРАНСФОРМАЦІЇ МЕДІЙНИХ СПІЛЬНОТ ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

Повномасштабна війна в Україні принесла зміни в кожному з індустрій як на глобальному рівні, так і на локальному. Українські медіа переживають буремні часи, але продовжують приймати виклики та адаптуватися під нові реалії у прифронтових зонах та у тилу.

Саме тому медійні спільноти стали відігравати важливу роль у формуванні інформаційного простору та визначенні громадської думки в регіонах. Під час повномасштабного вторгнення медіа зазнають великих трансформацій, що впливають на їхню роль, функції та взаємодію з громадськістю та владою.

Аналізуючи сучасні трансформації в українських медійних спільнотах, можна відзначити зміни, які, попри початок повномасштабної російської агресії проти України, відображають нові тенденції у розвитку комунікаційних процесів в умовах глобалізованого цифрового інформаційного простору. Поширення суб'єктності, яка стає визначальною у сучасній інтерактивній комунікації в мережах, породжує новий тип «актора» (в термінах Ю. Габермаса), характеризується персоналізацією суб'єкта комунікації та відповідністю створеного ним інформаційного поля його автентичним потребам, інтересам і запитам щодо вибору інформації та участі в інтеракціях¹.

Перетворення аудиторій в інтерактивні «інтерпретативні спільноти» стає не лише актуальним трендом, але й орієнтиром для розвитку медіа-систем у всьому світі. До цього додаються одноканальність та мультимедійність, що визначають медіапроцеси. Саме можливість використовувати багато каналів отримання інформації, порівнювати її та одно-

¹ Королько, В., & Суська, О. (2022). Соціопатерни війни: як медіапростір впливає на соціопсихологічні настрої суспільства. *Habitus*, (41). <https://doi.org/10.32782/2663-5208>

часно користуватись різними медіаджерелами та брати участь у створенні інформації відкривається на сьогоднішньому етапі розвитку інформаційних технологій тим, хто має можливість і бажання стати персоніфікованими суб'єктами, а не залишатись звичайними «глядачами й слухачами», тобто представниками традиційних масових медіааудиторій.

Найголовнішою відмінністю у споживанні новин у порівнянні із часами до повномасштабного вторгнення стало те, що людям потрібно бути постійно поінформованими про ситуацію, в першу чергу, у своєму регіоні, а потім вже – в країні. Найоперативніше новини українці споживають із телеграм-каналів. Про це повідомила заступниця директора Internews в Україні Оксана Майдан на пресконференції в Укрінформі, презентуючи результати дослідження «Українські медіа: ставлення та довіра у 2023 році». За її словами, опитування засвідчило, що більшість дорослих українців (76%) отримують новини із соціальних мереж².

«Суспільне» – це найбільша незалежна медіакомпанія України. У складі Суспільного є національні й регіональні канали телебачення та радіо, цифрові платформи, оркестр, ансамблі, хор і навіть Будинок звукозапису. На відміну від комерційних мовників «Суспільне» не залежить від олігархів чи політиків, не обслуговує жодних державних органів, політичних сил та бізнес-структур. Суспільне належить українському суспільству й фінансується з податків усіх громадян³.

Для поширення медіаповідомлень телерадіокомпанія використовує різноманітні майданчики – радіо, телебачення, соціальні мережі та діджитал-платформу «Суспільне Новини». У рамках цифрової трансформації суспільного мовника запроваджується концепція «digitalfirst». У кожній з областей України діє окремий сайт діджитал-платформи «suspilne.media». Окрім всеукраїнських та регіональних інформаційних сайтів, платформа працює на 36 сторінках у фейсбук, 27 інстаграм-акаунтах, 25 телеграм-каналах, 28 ютуб-каналах та 24 групах у вайбер.

Команда «Суспільне Херсон» після захоплення їхнього офісу 2 березня сконцентрувалася на сайті «Суспільне Новини», вела сторінки в соціальних мережах і телеграм-канал⁴.

2 Ukrinform. (2023, 1 листопада). Більшість українців отримують новини з Телеграму. Укрінформ - актуальні новини України та світу. <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3781350-bilsist-ukrainciv-otrimuut-novini-z-telegramu.html>

3 Суспільне|Мовлення. <https://corp.suspilne.media/about>

4 Після 24 лютого: яким був 2022 рік для регіональних медіа. IMI. 2023. URL: <https://imi.org.ua/monitorings/pislya-24-lyutogo-yakym-buv-2022-rik-dlya-regionalnyhmedia-i50014>.

Так, наприклад, проаналізувавши статистику «Суспільне Херсон» (Рис.1), ми бачимо, що на момент початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну 24 лютого 2022 року цей телеграм-канал мав 6 838 підписників. З цієї дати ріст аудиторії невинно зростає. Найбільша кількість підписників фіксується 28 грудня 2022 року – 72 654 особи (Рис. 2). Станом на 1 листопада 2023 року аудиторія «Суспільне Херсон» в телеграмі складає 56 321 підписник.

Як бачимо, аудиторія за 10 місяців поступово знизилась на майже 16 тисяч читачів, що свідчить про втомленість аудиторії від постійного слідкування за інформаційною повісткою воєнних часів.

Регіональні новини дуже легко викрити у поширенні дезінформації, тому що «ти сам живеш у цьому регіоні й бачиш все на власні очі».

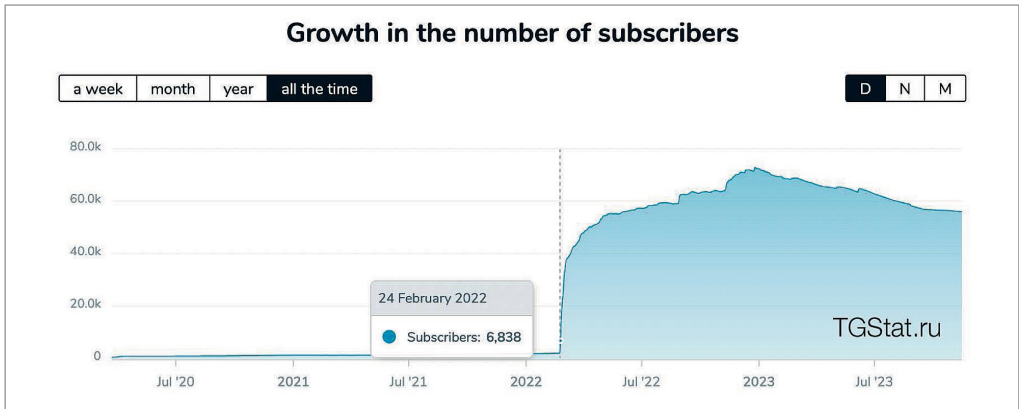

Рис.1. Статистика росту підписників телеграм-каналу «Суспільне Херсон» за версією tgstat.com.

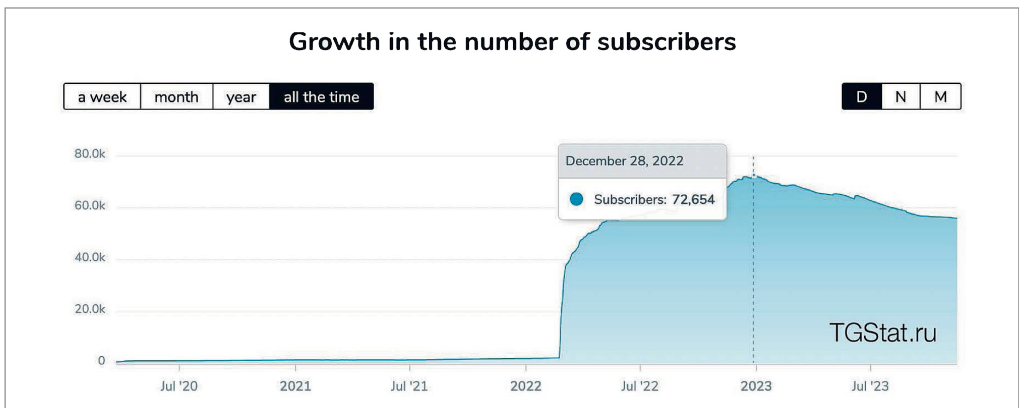

Рис.2. Статистика росту підписників телеграм-каналу «Суспільне Херсон» за версією tgstat.com.

Окремо варто зазначити, що підтвердження зростання впливу регіонального телеграм-каналу «Суспільне Херсон» є його індекс цитування, який складає 475.66 (Рис. 3): 729 інших телеграм-каналів цитували «Суспільне Херсон» протягом повномасштабного вторгнення на момент написання цього дослідження, при чому цитування здійснювалось в українських (56,7%), російських (25,6%) та білоруських (2,1%) телеграм-каналах.

Рис. 3. Індекс цитування телеграм-каналу «Суспільне Херсон».

З початком широкомасштабної російської агресії, фейсбук поступився першим місцем, яке стабільно посідав декілька років поспіль, месенджеру «Телеграм». Українці активніше почали цікавитися порядком денним у зв'язку із потенційною загрозою через воєнні дії. На прикладі «Суспільне Херсон», бачимо, що довіра до регіональних медіа зростає через оперативніше отримання інформації з джерел на місцях, що зменшує ризики поширення дезінформації. Доступність соцмереж та месенджерів сприяє розвитку сторінок та профілів медіа на різних популярних в Україні соціальних платформах.

Розуміння джерел і способів споживання інформації, важливе для ефективної публічної комунікації з суспільством у динамічні часи випробувань і потрясінь. Саме ці тенденції змушують публічних осіб та органи влади зовсім по-іншому будувати свою комунікацію із масовою аудиторією, враховуючи потенційні загрози та зовнішні виклики.